מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין מהי הגירה ואילו סוגים שלה קיימים
- להכיר גורמי דחיפה וגורמי משיכה בהגירה
- לנתח השפעות הגירה על מקום המוצא ומקום היעד

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א׳ – הבנת המושגים

1. ב – מעבר קבוע או ארוך טווח ממקום מגורים אחד לאחר
2. ב – תנאים במקום המוצא שגורמים לעזוב
3. ב – דברים שמושכים אנשים ליעד החדש
4. ג – אדם שברח מסכנה ממשית כמו מלחמה
5. ב – הגירה בתוך אותה מדינה, למשל מכפר לעיר
6. א – מצב שבו אנשים משכילים עוזבים את מדינתם

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. לא נכון – הגירה היא מעבר קבוע או ארוך טווח
2. נכון – אלה תנאים שמרחיקים אנשים מהמקום
3. נכון – אלה דברים שמושכים למקום החדש
4. לא נכון – ישראל היא מדינת קליטת עלייה, ולרוב התושבים יש קשר להגירה בעבר או בהווה
5. נכון – זהו חלק מההשפעות של הגירה על מקום המוצא
6. לא נכון – להגירה יש גם יתרונות כמו כוח עבודה ומגוון תרבותי, לצד אתגרים

חלק ג׳ – השלימו את המילה החסרה

1. הגירה
2. דחיפה
3. משיכה
4. פליט
5. עלייה
6. מוחות

חלק ד׳ – התאימו דוגמה לסוג הגורם

- 1 – ו (גורם דחיפה)
- 2 – ה (גורם משיכה)
- 3 – ד (גורם דחיפה)
- 4 – ג (גורם משיכה)
- 5 – א (גורם דחיפה)
- 6 – ב (גורם משיכה)

חלק ה׳ – מסע ההגירה – סדרו לפי השלבים ההגיוניים

1. קיום תנאים קשים במקום המוצא (גורמי דחיפה)
2. שמיעה על הזדמנויות במקום אחר (גורמי משיכה)
3. החלטה לעזוב ולתכנן את המעבר
4. המעבר עצמו למקום החדש
5. הסתגלות לחיים החדשים והשפעה על שני המקומות

חלק ו׳ – חשיבה וכתיבה

1. תלמידים יכתבו גורמים נכונים (למשל מלחמה, רעב, עבודה, חינוך) עם דוגמה היסטורית או עכשווית מתאימה
2. יש להזכיר יתרונות כמו כוח עבודה ומגוון תרבותי, וגם אתגרים כמו מתחים חברתיים ועלייה במחירי דיור

כרטיס יציאה – מה לחפש

- דחיפה מרחיק, משיכה מושך למקום החדש
- פליט ברח מסכנה, מהגר מרצון בחר לעבור מיוזמתו
- למשל בריחת מוחות או כספים שנשלחים הביתה

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בשיחה קצרה על סיפורי הגירה משפחתיים כדי לחבר את התלמידים לנושא באופן אישי
- בדיון על הדילמה המשפחתית כדאי להדגיש גם את הצד הרגשי של הגירה ולא רק את הצד הכלכלי
- ניתן לחלק לקבוצות לכתיבת שני צדי הדעה בתרגיל המאמרים כדי לתרגל חשיבה מאוזנת

דף תרגול: הגירה – אנשים נעים במרחב

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

אנשים עוברים לגור במקום אחר. נלמד למה אנשים עוזבים מקום אחד (דחיפה) ולמה הם בוחרים מקום חדש (משיכה).

📖 מילון קטן:

הגירה	מעבר קבוע או ארוך של אנשים ממקום מגורים אחד לאחר
גורמי דחיפה	דברים שמרחיקים אנשים מהמקום שלהם, כמו מלחמה או רעב
גורמי משיכה	דברים שמושכים אנשים למקום חדש, כמו עבודה או ביטחון
פליט	אדם שברח מסכנה ממשית ולא בחר לעזוב מרצון
עלייה	הגירה של יהודים לישראל
הגירה פנימית	מעבר בתוך אותה מדינה, למשל מכפר לעיר
בריחת מוחות	מצב שבו אנשים משכילים עוזבים את מדינתם
מדינת קליטה	מדינה שמהגרים רבים מגיעים אליה ומתיישבים בה

1 חלק א׳ – הבנת המושגים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה המשמעות של המילה הגירה?

א) טיול קצר לחופשה ב) מעבר קבוע או ארוך טווח ממקום מגורים אחד לאחר ג) נסיעה יומית לעבודה

ד) מעבר דירה בתוך אותו רחוב

2. מה דוחף אנשים לעזוב את מקומם?

א) דברים שמושכים ליעד החדש ב) תנאים במקום המוצא שגורמים לעזוב ג) כוחות טבע בלבד

ד) מחירי טיסות

3. מה מושך אנשים למקום החדש?

א) דברים שמרחיקים מהמקום המקורי ב) דברים שמושכים אנשים ליעד החדש ג) מלחמות ואסונות

ד) בריחת מוחות

4. מי זה פליט?

א) מי שנוסע לחופשה בחו"ל ב) אדם שהיגר מרצון לעבודה טובה יותר

ג) אדם שברח מסכנה ממשית כמו מלחמה ד) תייר שמבקר במדינה זרה

5. מה זה הגירה בתוך אותה מדינה?

א) הגירה בין מדינות ב) הגירה בתוך אותה מדינה, למשל מכפר לעיר ג) הגירה של תיירים

ד) הגירה שלא קשורה לעבודה

6. מה קורה כשאנשים חכמים ומשכילים עוזבים מדינה?

(א) מצב שבו אנשים משכילים עוזבים את מדינתם (ב) מצב שבו כסף נשלח הביתה

(ג) הגעת פליטים למדינה (ד) עלייה של יהודים לישראל

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הגירה היא תמיד מעבר זמני וקצר	☐	☐
2	מלחמה ורעב הם דוגמאות לגורמי דחיפה	☐	☐
3	עבודה טובה וביטחון הם דוגמאות לגורמי משיכה	☐	☐
4	ישראל היא מדינה שבה רוב התושבים לא קשורים כלל להגירה	☐	☐
5	מהגרים יכולים לשלוח כסף למדינת המוצא שלהם	☐	☐
6	הגירה תמיד פוגעת במדינה הקולטת ואינה מועילה כלל	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. מעבר קבוע או ארוך טווח ממקום מגורים אחד לאחר נקרא _____

2. תנאים במקום המוצא הדוחפים אנשים לעזוב נקראים גורמי _____

3. דברים שמושכים אנשים ליעד חדש נקראים גורמי _____

4. אדם שברח מסכנה ממשית ולא היגר מרצון נקרא _____

5. הגירה של יהודים לישראל נקראת _____

6. מצב שבו אנשים משכילים עוזבים את מדינתם נקרא בריחת _____

4 חלק ד' – התאימו דוגמה לסוג הגורם

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מלחמה באזור המגורים	___	**א.** גורם דחיפה
2. הצעת עבודה טובה בחו"ל	___	**ב.** גורם משיכה
3. רדיפה דתית או פוליטית	___	**ג.** גורם משיכה
4. חינוך איכותי במדינה החדשה	___	**ד.** גורם דחיפה
5. אסון טבע שהרס את הבית	___	**ה.** גורם משיכה
6. קרבה למשפחה שכבר גרה שם	___	**ו.** גורם דחיפה

5 חלק ה' – מסע ההגירה – סדרו לפי השלבים ההגיוניים

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	המעבר עצמו למקום החדש
☐	קיום תנאים קשים במקום המוצא (גורמי דחיפה)
☐	הסתגלות לחיים החדשים והשפעה על שני המקומות
☐	שמיעה על הזדמנויות במקום אחר (גורמי משיכה)
☐	החלטה לעזוב ולתכנן את המעבר

6 חלק ו' – חשיבה וכתיבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו שני גורמי דחיפה ושני גורמי משיכה, ולכל אחד דוגמה אמיתית ממדינה או תקופה מוכרת.

2. הסבירו כיצד הגירה יכולה להשפיע גם לטובה וגם לרעה על מקום היעד.

כרטיס יציאה

מהו ההבדל בין גורם דחיפה לגורם משיכה?

תנו דוגמה אחת לפליט ודוגמה אחת למהגר מרצון

כתבו השפעה אחת של הגירה על מקום המוצא

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀